

Formy osobowe i nieosobowe czasownika

bezokolicznik, formy na -no i -to, przekształcanie zdań

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: **12 pkt**Czas: **15 min**

5 zadań · 12 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych licz się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–5)

OTWARTE

Zakreśl: forma osobowa czy nieosobowa?

1. rysuje — **osobowa / nieosobowa**
2. czytać — **osobowa / nieosobowa**
3. piszesz — **osobowa / nieosobowa**
4. biegniemy — **osobowa / nieosobowa**
5. umyto — **osobowa / nieosobowa**

Odpowiedź: 1. osobowa; 2. nieosobowa; 3. osobowa; 4. osobowa; 5. nieosobowa**Rozwiązanie:** Forma osobowa mówi, kto wykonuje czynność (osoba, liczba). Nieosobowe: bezokolicznik (czytać) i formy zakończone na -no, -to (czytano, umyto).**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4
5. **1 pkt** — podpunkt 5

Zadanie 2. (0–3)

OTWARTE

Podaj bezokolicznik czasownika.

1. idziemy → _____
2. chcą → _____
3. biorę → _____

Odpowiedź: 1. iść; 2. chcieć; 3. brać**Rozwiązanie:** Bezokolicznik to forma podstawowa czasownika, zakończona na -ć, -c lub -ść/-źć.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Przekształć zdanie tak, by orzeczeniem była forma zakończona na -no lub -to.

1. Sąsiedzi pomalowali płot.

2. Uczniowie posadzili drzewa.

Odpowiedź: 1. Pomalowano płot.; 2. Posadzono drzewa.

Rozwiązanie: Forma na -no, -to nie wskazuje wykonawcy czynności, dlatego podmiot znika.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

2. **1 pkt** — podpunkt 2

Która forma czasownika jest nieosobowa?

A. biegniemy

B. czytam

C. piszesz

D. czytać

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: „czytać” to forma nieosobowa.

Błędne odpowiedzi: pozostałe formy wskazują osobę i liczbę.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Co wiemy o wykonawcy czynności w zdaniu „Zamknięto sklep”?

A. sklep zamknęła jedna osoba

B. sklep zamknęli sprzedawcy

C. nie wiemy, kto zamknął sklep

D. sklep zamknął mówiący

Odpowiedź: **C**

Rozwiązanie: Forma na -to nie wskazuje wykonawcy.

Błędne odpowiedzi: zdanie nie podaje, kto wykonał czynność.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędnie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnątrzszkolnych zasad oceniania.